

JAARGANG 3

VAN DE REDACTIE

Vrijdagochtend 4 maart jl. hebben we de beslissing genomen om de lezing van oud-minister Pieter Winsemius niet door te laten gaan. De sneeuw en de te verwachten weersomstandigheden die avond hebben geleid tot deze beslissing. We hebben toen direct Omrop Fryslân en de lokale omroep Eenhoorn geïnformeerd, die het vervolgens in de berichtgeving hebben opgenomen. Enkele bestuursleden hebben een belronde gedaan en bestuurslid Thom Kuurstra heeft die avond gepost bij het dorps huis in Sexbierum om daar eventueel nog mensen op te vangen. Wij hopen dat u ons het niet kwalijk neemt dat we deze beslissing hebben genomen. De lezing van Pieter Winsemius heeft u nog te goed. Er moet nog een datum worden vastgelegd, het wordt waarschijnlijk in oktober of november.

UITNODIGING

Ledenvergadering

Datum : vrijdag 1 april 2005
Aanvang : 20.00 uur
Locatie : Yp Hettinga-skoalle Firdgum

Agenda:

1. Opening / vaststellen agenda
2. Mededelingen
3. Notulen ledenvergadering 2 april 2004
4. Jaarverslag 2004
5. Financieel verslag 2004
6. Verslag kascommissie
7. Bestuursverkiezing

Aftredend en niet herkiesbaar:

*Joop Jukkema. Kandidaat: Gerrit Bouma
(tegen kandidaten vóór de vergadering
kenbaar maken bij de voorzitter)*

8. Rondvraag
9. Sluiting

Aansluitend presentatie:

'Op sokken door de gemeente'

Op een groot scherm laten we u prachtige oude foto's zien van de dorpen uit de gemeente. Tussen deze oude foto's ook enkele foto's van de huidige situatie om te laten zien dat er soms veel, maar soms ook maar weinig is veranderd.

Het is geen grap !

Vrijdagavond 1 april a.s. Ledenvergadering

Op deze virtuele reis komen we ook een aantal inwoners tegen. We hopen op een gezellige avond.

GRAACH OANT SJEN

Winter 1979 in Oosterbierum: Klaas de Vries doet aan burenplicht en helpt met sneeuwschuiven.

LEDENNIEUWS

Beëindiging lidmaatschap:

- S. ELSINGA, WIJNALDUM

TWEDE WERELDOORLOG

Op 16 en 17 april a.s. (en mogelijk langer) is er in de Yp Hettinga-skoalle een expositie over de Tweede Wereldoorlog. Hoewel de vereniging wel wat materiaal heeft uit deze periode, zouden we u toch een oproep willen doen.

Heeft u nog iets bijzonders wat herinnerd aan deze oorlogperiode, dan zouden we dit graag een tijdje in bruikleen willen hebben. Wellicht heeft u er ook nog een bijzonder verhaal bij.

Op onze website willen we ook aandacht besteden aan het feit dat het 60 jaar geleden is dat Nederland werd bevrijd. U kunt contact opnemen met de voorzitter.

ARCHIEFMATERIAAL

Heeft u, of weet u of er ergens oude documenten, foto's en andere zaken liggen die belangrijk genoeg zijn om te bewaren, laat het ons even weten. U kunt altijd terecht bij Wietse Leistra.

OOSTERBIERUM

Na de bevrijding kon men de oude vertrouwde klok weer horen luiden over Oosterbierum en omgeving. De klok werd, evenals zovele andere torenklokken in Nederland, tijdens de oorlogsjaren uit de toren geroofd door de Duitse bezetter. Gelukkigterwijs bleef de Oosterbierumer klok gespaard en kon hij na de bevrijding opnieuw in de toren worden aangebracht. De voor omsmelting gespaarde klok werd in 1709 door Petrus Overney, klokken- en kanonnengieter, gegoten in Leeuwarden. De klok weegt ongeveer 1750 kg. Behalve de vermelding van de naam van de klokkengieter, staan de namen en familiewapens vermeld van:
*'A. v. Hearsolte, grietman
A. v. Idsenga, kerkvoogd
G. Heinsius V.D.M.
Jelle Tjeaerds, kerkvoogd
Ds. Romein Ms'*

Oosterbierum kende in vroeger tijden drie klokken. Er was een kleine vissersklok, die geluid werd wanneer de vissers naar zee

JAARGANG 3

gingen. Dit klokje was rond 1800 niet meer in de toren aanwezig. Het moet in 1708 in stukken geluid zijn. Daarna hingen er nog twee klokken in de toren. De grootste werd in 1694 verkocht aan Petrus Overney. In 1708 barstte de kleinere klok, die in 1709 vervangen werd door de klok die men nu nog steeds kan horen luiden.

Toren en kerk staan, zoals bij vele andere terpdorpen, niet in het centrum van het dorp. De dorpsbebouwing is voornamelijk aan de noordzijde geconcentreerd, terwijl de kerk aan de zuidzijde te vinden is. Dit is het gevolg van een vroegere doorsnijding van het dorp door de vaart naar Tzummarum. Helaas is door het dempen van de pittoreske dorpsvaart het karakter van het oude dorp geweld aan gedaan. De brede straatweg door het dorp heeft de dorpsvaart als verkeersverbinding vervangen. Maar dat Oosterbierum een dorp was met veel water is tevens terug te vinden in de straatbenamingen 'It Eilân' en 'Eilânswei'.

De kerktoren bestaat uit drie geledingen; oorspronkelijk getooid met een van steen gemetselde spits. In 1766 werd deze stenen torenspits door een houten spits vervangen, want op de 23ste mei van dat jaar werd het afbreken van de stenen spits en twee kanten van het vierkant en het opbouwen van het vierkant naar het bestek van Pieter Paludanus, schoolmeester te Sexbierum aanbesteed. Schoolmeesters waren klaarblijkelijk van alle markten thuis! De opbouw van de houten spits werd vervolgens op 1 juli 1766 aanbesteed.

Het bakstenen kerkgebouw bestaat uit een schip en een 5/10 gesloten koor; de traceringen van de vensters in het koor zijn dichtgemetseld. Het westelijke deel moet uit de Romaanse periode dateren, terwijl het oostelijke deel onder de vroege Gotiek geschaard kan worden. Dit oostelijke deel zou wel eens uit 1300 kunnen stammen. Aan de buitenkant van de kerk is ook te zien dat het schip in de vijftiende of zestiende eeuw moet zijn verhoogd. Een zichtbare strook onder de dakgoot, duidt dat aan. Sporen van oude traceringen zijn nog aan te treffen in sommige dichtgemetselde vensters. Een sacristie met een gevel uit 1709 het jaar van de

nieuwe klok, bevindt zich aan de zuidzijde van het schip.

De kerk, vernoemd naar Sint Joris, liet in 1836 nog overblijfselen zien van schilderijen die boven het koor waren aangebracht. Deze schilderijen waren voorstellingen over het Laatste Oordeel en de Opstanding der Doden. Als gevolg van vernieuwing werden deze schilderijen in 1860 uitgebroken. Vaak wordt ook nog melding gemaakt van een schilderijen op een balk van een vos in een kap, predikende voor de ganzen. Dit zou een verbeelding zijn geweest van het spreekwoord: 'Als de vos de passie preekt, boer pas op je ganzen'.

*Bron: Monument van de maand nr. 4
September 1995*

Op de ledenvergadering krijgt u een aantal prachtige foto's te zien van Oosterbierum.

AREND ALBERTS WITHOLT

Arend Alberts WITHOLT, veldwachter (1816), politiebediende (1832), geboren ca. 1760. Arend Witholt, een naam die veelvuldig voorkomt in verschillende aktes van geboorte, overlijden en huwelijk, waarbij hij aanwezig was als getuige dan wel aangever was van een overlijden van de dorpingen uit Minnertsga. Ook trad hij dikwijls op als priseur (=schatter) bij inventarisaties die nodig waren voor het opmaken van testamenten of boedelscheidingen. Bijvoorbeeld in een akte van inventarisatie op 29 januari 1821 van Lieme Jans Glazema die

plannen had om samen met zijn minderjarige kinderen, na het overlijden van zijn vrouw Sibbeltje Sijbrens van der Schaar, intrek te nemen bij Grietje Pieters Stender, winkeliersche te Minnertsga. Het optreden in de akte van Arend wordt omschreven als: 'Arend Witholt, extra ordinar adsisent van den dorpe Minnertsga en aldaar woonachtig, als daartoe speciaal verzogte Priseur, die aangenomen met eede te willen bevestigen over alle de goederen zoo na mogelijk naar de juiste waarde te taxeren'.

Hij trok veel met notaris Mr. Pieter Steensma op, die vaak bij boelgoed en verkopen van huizen en percelen land de hulp inriep van Arend Witholt, wat blijkt uit de vele akten die door Mr. Steensma zijn gepasseerd.

Hij huwde met Antje Taekles Wiersma, op 22 juni 1825 en daarvan werd bij de notaris een huwelijkscontract opgemaakt.

Volgens kadastrale gegevens uit 1832, bezit Arend dan 3 woningen en een moestuin die haaks naar het westen aan de Hegebuorren in Minnertsga hebben gestaan. Vermoedelijk heeft men de woningen later (voor 1887) afgebroken en er een nieuw gebouw voor in de plaats gezet wat later het café van Wietse Kooistra en weer later het zogenaamde 'vrijzinniggebouw' werd.

In de legger van deze woningen (no. 364,365,366) en tuin (no. 367) wordt hij politiebediende genoemd. Hij huwde op woensdag 22 juni 1825 met Antje Taekles WIERSMA.

CONTACT:

E-mail adres:

gghbouma@hetnet.nl (Gerrit Bouma)
wietseleistra@hetnet.nl (Wietse Leistra)

Bellen kan natuurlijk ook.

- Jan Vonk, voorzitter, tel. 0517-591505
- Wietse Leistra, beheerder archief, tel. 0518-481630
- Gerrit Bouma, beheerder website, tel. 0519-241409

WEBSITE VAN DE VERENIGING:

www.oudbarradeel.nl